

ÖMER SEVİNÇGÜL

MERVİN

ESARETTEN KURTULUŞ

roman

ÇARPI
DİEH

Mervin

Esaretten Kurtuluş

Yazar: Ömer Sevinçgöl
Yayın Yönetmeni: Sibel Talay
Kapak Tasarımı: Erdi Demir
Mizanpaj: Nur Kayaalp

Carpe Diem Kitap

Yayın No: 229
Roman
1. Baskı, İstanbul, Aralık 2018
Yayıncılık Sertifika No: 12366

ISBN: 978-605-144-193-1

Lacivert Yayıncılık Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Cağaloğlu, Alemdar Mahallesi,
Alayköşkü Caddesi, No:5 Fatih / İstanbul
0212 511 24 24
kitap@carpediemkitap.com

carpediemkitap.com
facebook.com/carpediemkitap
instagram/carpediemkitap
twitter.com/carpediem_kitap

Baskı ve Cilt:
Sistem Matbaacılık
Davutpaşa, Yılanlı Ayazma Sokak, No:8
Topkapı / İstanbul
0212 482 11 01
Matbaa Sertifika No: 16086

® Bu kitabın tüm yayın hakları, anlaşmalı olarak
Carpe Diem Kitap, Lacivert Yayıncılık
Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'ne aittir.
İzinsiz yayılamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

1

Amerikan askerlerinin esiriydim artık. Kendi kendime “Keşke ölmüş olsaydım!” diye hayıflanıyordum.

Hem ruhen hem de bedenen tükenmiş bir haldeydim. Beni büyük bir meydana götürdüler.

Bütün esirleri oraya topluyorlardı. Öbür esirlerin yanına yaklaştım. Yüzlerinde son üç günde şiddetlenen çetin çarpışmanın izlerini görmek mümkündü.

Etrafıma bakındım tanıdık birini görebilir miyim diye. Başı sarılı bir subay adayına yaklaştım.

Kampa getirilirken yarası yeniden kanamış, sargıyı kıpkırmızı etmişti. Yüzü solgundu.

“Sağ kanattaydın sanırım” dedim.

“Evet.”

“Kaybınız çok mu?”

“Doksan yedi kişi öldü. Biri aklını oynattı. On sekiz yaralı var. Kurtulacaklarını sanmıyorum. Kurtulsalar bile bir ömür sakat kalacaklar.”

Birazdan Silvester geldi yanıma. “Hepimiz bu kadar mıyız?” dedi.

“Evet, seninle birlikte altı kişi olduk.”

“Sanırım herkes yaralı.”

“Bende bir şey yok” diye cevap verdi sınıf arkadaşımız Otto. Yüzündeki ufak tefek çizikleri yaradan saymıyordu.

İçimizde dehşetli bir öfke ateşi yanıyordu. Belli bir hedefi yoktu bu öfkenin. Sövüp sayarak kendimizi teskin etmeye çalışıyorduk. Silvester nispeten daha sakindi.

“Kendinizi kışkırtıp da acınızı artırmayın” dedi.

“Ne yapalım öyleyse, susup oturalım mı yani?” dedim.

“Mervin, mantıklı ol biraz. Elimizden hiçbir şey gelmez şu anda.”

“Ölelim daha iyi!” dedi Otto.

“Hayır Otto, ne yapıp edip yaşamalıyız. Şu anda en büyük işimiz hayatta kalmak olmalı. Bazı anlar vardır, yaşamak ölmekten daha büyük cesaret ister. İşte o zamanlardan birini yaşıyoruz. Sakın bir aptallık yapmayın!”

Hepimiz sustuk. Sonuç ayan beyan görünüyordu artık, ordumuz savaşı kaybediyordu. Fakat yine de belli belirsiz bir umut vardı içimde. Nedensiz bekliyordum. Tek yanlı düşünmeye alıştırmıştım çünkü. “Soylu ırkımızın sonu bu olamaz” diyordum. Bir mucize olacak, sonunda biz kazanacaktık. Peki, nasıl olacaktı bu? İşte bunu bilemiyordum.

Esirler arasında ihtiyat taburundan askerler de vardı. Babamız yaşında insanlardı bunlar.

Amerikan askerleri karşısında iyi direnemedikleri için onlara kızıyor, her fırsatta hakaret ediyorduk.

Korkak, pısrık, sünepe diyor, sözün kısası, dilimize geleni söylüyorduk.

Bir gün yine hakaret ediyorduk. İçlerinden biri gruptan ayrıldı, yanımıza geldi. Hepimize birden hitap ederek “Sizi rahatlatırsa bize hakaret etmeyi sürdürün, ziyarı yok. Fakat haksızlık ediyorsunuz” dedi.

“Niyeymiş o?” diye sordu Otto.

“Bizler yaşlı insanlarız. Sizin gibi uzun süre talim de görmedik. Yurdumuzu en az sizin kadar biz de seviyoruz. Tanrı şahit, elimizden geleni yaptık. Fakat düşman askerleri gerek sayıca, gerekse donanım bakımından bizden çok üstündüler. Kahramanca çarpışsak bile yenilgi kaçınılmaz olacaktı. Sakin bir kafayla düşünürseniz bizi anlayacak, eziyetten vazgeçeceksiniz. Esaret günleri bizi zaten yeteri kadar üzüyor, bir de siz üzmeğin lütfen.”

Bu adamın konuşma tarzı babamı andırıyordu. Kalbim yumuşadı. İhtiyarlara acıdım, içim burkuldu.

Subay adayı arkadaşlara “Yenilgiyi hazmedemiyoruz. Sinirliyiz. Duygusal davranıyor, hıncımızı bu biçarelerden alıyoruz. Bundan sonra hakaret etmeyelim” dedim.

Fikrim kabul gördü. Bir daha asla hakaret etmedik. Mesele kapandı. Fakat onlara yaptıklarımızı hiçbir zaman unutamadım ve her hatırlayışımında utandım.

~ 2 ~

Kolumdaki yara mikrop kapmıştı. Sürekli sızlıyor, geceleri uyutmuyordu beni.

Tedavi edilmezse kangrene dönüşecek, kolumun kesilmesine neden olacaktı.

Amerikan askerleri beni ilk yardım merkezine götürdüler.

Bir doktor yaramı temizleyip sardı. Bir nite de kan verdi. Rahatladım.

Tedavi iřlemi bittikten sonra bizi bir kamyonu doldurdular.

Kamyon Batı tarafına, yurdumuzun işgal altındaki bölgelerine doğru yola çıktı.

Rhein Nehri'ni geçtikten sonra bizi kamyondan indirdiler. Oracıkta kurulan bir transit kampında toplandık.

Başımızı sokacak bir çadır bile yoktu. Bizlere ikişer tane kuru bisküvi verdiler.

Bunları akşam yemeği niyetine yedik. Sonra da gökyüzünü yorgan, çamurlu yeryüzünü dşek yapıp yattık.

Başka subay adaylarıyla karşılaştık orada. Cephenin öbür tarafından getirilmişlerdi.

Bizden daha talihliydim. Otuz iki kişi vardı hayatta kalan.

Birbirimizle konuşma imkânı bulunca gelecekle ilgili düşüncelerimizi paylaşmaya başladık.

Sonunda bir karar verdik: Her ne olursa olsun yur-dumuza hizmet etmenin bir yolunu bulacaktık.

Bunun için de fırsatını bulur bulmaz kaçacaktık.

Amerikalı muhafızlar bize karşı sabırlı ve anlayışlı davranıyorlardı.

Fakat biz yine de nefretimizi belli etmekten geri durmuyorduk.

İyi davranmaları içimizdeki nefret ateşini daha da alevlendiriyordu.

Çocuktuk onların gözünde. Bu yüzden savaş esiri gibi davranmıyorlardı bize. Bu da bizi çileden çıkar-tıyordu.

Otto dayanamadı. Tel örgüye yaklaştı.

“Biz savaşçıyız. Sizinle çarpıştık. Sonunda esir düş-tük. Bize çocukmuşuz gibi davranmamalısınız!” diye bağırdı.

Duymamış gibi yaptılar. Birbirlerine bakıp gülüm-süyorlardı. Bu kez Stefan kükredi:

“Biz tel örgülerin arkasındayız. Sizin elinizde silah var. Elbette üstünlük sizde olacak. Bir fırsatını bulalım görürsünüz siz!” diyerek tehdit savurdu.

Sonuç yine aynıydı. Bu kez hakaret etmeye, sövüp saymaya, dilimize geleni söyleyerek kinimizi kismaya başladık.

Fakat ne dersek diyelim onlar ya gülümsüyor ya da bazen bir iki kısa cümleyle cevap veriyorlardı.

Bilge bir ihtiyar tavrıyla bir kenarda oturan Silvester yanımıza geldi. “Bunlar nereli?” diye sordu bize.

“Amerikalı...” dedi Otto.

“Hangi dili konuşurlar?”

“Hangi dili olacak, elbette İngilizce...”

“Peki, içinizde iyi derecede İngilizce bilen var mı? Şöyle okkalı küfürler savuracak kadar yani...”

Birbirimize baktık... Yoktu...

“Ben de bilmiyorum” diye sürdürdü konuşmasını Silvester. “Siz Almanca sövüp sayıyorsunuz. Hiçbir şey anlamıyor bu hıyarlar. Hal hatır sorduğunuzu sanıyorlardır belki de.”

“Olur mu canım! Biraz da olsa anlamışlardır.”

“Belki... İngilizce söverek cevap veriyorlardır. Kurdukları kısa cümleler ne işe yarıyor sanıyorsunuz... Bu kez de hıyar biz oluyoruz.”

“İyi de ne yapalım yani, susup oturalım mı!” dedi Stefan.

“Oturun tabii... Bak, ben öyle yapıyorum. Rahatım yerinde. Kabul edin artık, esiriz burada. Söverek kurtulamayız. Boşuna tüketmeyin nefesinizi.”

Kampı yöneten subaylar sonunda anladılar kendilerine karşı intikam hislerimizi.

Gerekli güvenlik önlemlerini almakta gecikmediler.

İyi ki öyle yaptılar, aksi halde anlamsız bir isyan hareketine girişip kendimizi öldürtebilirdik.

Kaçma şansımız bir hayli azalmıştı. Biz de Schiller'in mısralarını okuyarak teselli ediyorduk kendimizi.

*“Zincirle bile dünyaya gelse,
İnsan her zaman özgürdür.”*

Amerikalı askerler arada sırada tel örgünün yanına geliyor, ceplerinden çıkardıkları çikolata, bisküvi gibi şeyleri bize ikram etmek istiyor, gelip almamız için tellerin arasından uzatıyor ya da önümüze atıyorlardı.

“Bizler onurlu insanlarız. Esir de olsak haysiyetimizi korumamız gerek. Düşmanın elinden bir şey alamayız” diyor, dostane bir tavırla vermek istedikleri hediyeleri suratlarına fırlatıyorduk.

Muhafızlar tarafından verilen bir bisküviyi dayanamayarak yiyen bir arkadaşımızı iyice hırpalamıştık.

Açlık bir mazeret sayılamazdı. Ona bakarsan hepimiz açtık.

3

Bizimle iletişimi sağlamak üzere Almanca bilen bir subay görevlendirdiler.

Martin isimli bu subayın annesi Avusturyalıymış. Kendisi on yaşındayken göç etmişler Amerika'ya. Bir tarafı Avusturyalı da olsa kendisi tipik bir Amerikalıydı.

Bir sabah yanımıza geldi. "Hazırlanın çocuklar, gidiyorsunuz" dedi.

"Nereye?" dedim.

"Yeni sarayınıza..."

"Nerdeymiş bu saray?"

"Gidince görürsünüz."

"Herkesi mi götürüyorlar yoksa sadece bizi mi?"

"Herkesi..."

"Bizler aristokrat insanlarız. Uşaklarımızın eşyalarını hazırlamaları uzun sürebilir. Beklemeniz gerekecek!" diye cevap verdim.

Sırtımızdaki yırtık pırtık üniformalardan başka hiçbir şeyimiz yoktu ve Martin de biliyordu bunu. Gülerek uzaklaştı yanımızdan.

Sıkı güvenlik önlemleri altında istasyona götürdüler bizi. Marşandiz vagonlarından oluşan bir trene bindirdiler.

Hayvan ve eşya taşınan vagonlardı bunlar. Ne tavanları vardı ne de oturacak yerleri. Uzun ve zor bir yolculuk olacaktı bu.

Her vagonun arka kısmında yüksekçe bir yer vardı. Oraya elinde makineli tüfek bulunan birer nöbetçi oturtulmuş, “Kaçan olursa vurun!” denmişti kendilerine. Tren batıya, Kuzey Fransa tarafına doğru hareket etti. Belçika topraklarından geçiyorduk.

Bir süre önce Alman işgali altında olan bu bölge İngiliz ve Amerikan birlikleri tarafından kurtarılmıştı.

Alman askerlerinden çok çekmişlerdi Belçikalılar. Hürriyetleri ellerinden alınmıştı. Korku içinde yaşamışlardı. Kim bilir daha başka neler gelmişti başlarına.

Bize büyük bir nefretle bakıyorlardı. Sırtımızdaki üniformalar onları daha çok kızdırtıyordu.

İntikamlarını almak için ellerine ne geçerse fırlatıyorlardı. Başımıza taşlar isabet ediyordu. Kendimizi savunma imkânımız yoktu.

Ellerimizi yüzümüze siper etmekten başka bir şey yapamıyorduk. İçimizde kafası yarılanlar oluyordu.

Taş atmayanlar da çirkin sözlerle sataşıyor, sürekli hakaret ediyorlardı. Küfürlerinin ardı arkası kesilmiyordu.

“Domuzlar! Nazi piçleri! Namussuzlar!” gibi küfürler bunların en hafifleriydi.

İntikam furyasına kadınlar da katılmıştı. Bunlar taş atmıyor, ancak ahlak kurallarına büsbütün aykırı olan, anlatılması bile ayıp sayılan bazı hareketler yapıyorlardı.

Amerikalı askerler, bize taş atanları uyarmak için el kol hareketleri yapıyorlardı. Fakat bunun hiçbir etkisi olmuyordu.

Taş yağmuru yol boyunca saatlerce sürdü. Sonra müthiş bir şey oldu. Subay adayı arkadaşlardan birinin başına büyük bir taş isabet etti. Kafası ezilen çocuk oracıkta can verdi. Bu olaydan sonra muhafızlara ateş açma emri verildi. Böylece biz taş yağmurundan kurtulduk.

Zorunlu yolculuğumuz nihayet sona erdi. Fransa'nın kuzeyinde, Lille yakınlarında bulunan büyük bir esir kampına götürüldük.

Belçika sınırına yakındı burası. Ormanlık bir yerdi. İçinde yüzlerce baraka vardı.

Subaylar, gedikli subaylar, subay adayları ve erler ayrı barakalara yerleştiriliyordu.

Bizim barakaya 'Bebek Kafesi' adını takmışlardı. On yedi yaşın altındaki esirler bu kafeslere kapatılıyordu.

Daha önce getirilen subay adaylarıyla birlikte elli bir kişi olmuştuk.

Barakaya koymadan önce bizi bir çadıra aldılar. Bir güzel ilaçlayıp temizlediler. Bu işe büyük önem veriyorlardı.

"Gören de, Amerikalıların bizimle savaşmaya değil de bitle mücadele etmeye geldiklerini sanır" dedim.

Otto kendini tutamayıp güldü.

“Güldün, farkında mısın?” dedim.

“Evet, ne var bunda?”

“İyiye alamet...”

Temizlik işini tamamladıktan sonra üstümüzü aradılar.

Bir Amerikalı subay boynumda asılı bulunan liyakat madalyasını koparıp aldı.

‘Bebek Kafesi’ne yerleştirildik. Kendimi çaresiz hissediyordum. Yerimde duramıyor, bir ileri bir geri yürüyüp duruyordum.

Gözleriyle beni izleyen Silvester “Hayat devam ediyor, Mervin” dedi.

“Niye böyle söyledin?”

“Sakin ol... Yürümekle yeri aşındıramazsın. Esiriz biz, gerçek bu. Ne kadar erken kabullenirsek o kadar az acı çekeriz.”

Haklıydı. Fakat kolay olmuyordu işte. Gitmek isteyip de gidememek, düşünüp de yapamamak canımı yakıyordu. Esaret de bu demekti zaten.

Eski düşüncelerim büsbütün silinmemişti. Kaçmak için can atıyor fakat eyleme geçemiyordum.

Dikenli tellere takılıp bir kurşunla can vermenin anlamı yoktu.

Bir yandan uyumlu davranmaya çalışırken bir yandan da fırsat kolluyordum.

4

Martin yine çeviri sorumlusuydu. İsteyenlere İngilizce dersi vermeye başlamıştı.

Silvester ve Stefan giriyordu bu derse. Ben istememiştim.

“Sen de katılmalısın” dedi Silvester.

“Neden?”

“İyi bir fırsat... İleride işine yarayabilir.”

“Bütün gün hiçbir şey yapmadan beklemek yıpratıyor insanı. İngilizce falan derken oyalanırsın” diyerek onu destekledi Stefan.

Söyledikleri aklıma yattı.

“Tamam” dedim.

Esir kampındaki hayatımıza biraz daha alışmıştık. Tel örgülerle çevrili alanda dolaşıyor, öbür kısımlardaki esirlerle sohbet edebiliyorduk.

Yemeklerimiz hiç de kötü sayılmazdı. Fakat miktar bakımından azdı.

Yine bir gün tel örgülerin yanında sohbet ediyorduk. Martin yanımıza geldi.

“Duydunuz mu çocuklar, eski bölük komutanınız da kampa getirildi!” dedi.

“Leonard mı?” diye sordu Otto.

“İsmi bilmiyorum.”

“Nerede esir alınmış?”

“Bir kadının koynunda!” deyip güldü Martin.

“Çok saçma! Biz komutanımızı tanırız, böyle bir şey olamaz!” dedim.

“İnanıp inanmamak size kalmış tabii. Sordunuz, söyledim. Savaşa falan katılmamış. Zilzurna sarhoşmuş adam. Karşı koymaksızın teslim olmuş.”

“İnanmıyorum! Bizi birbirimize düşürmek için yalan söylüyor olabilirsiniz.”

Sabırlı adamdı Martin.

“Siz bilirsiniz. Ben sadece bilgi veriyorum... Öbür esirler komutanınızı bir hayli hırpalamışlar” dedi.

Biraz düşününce olanları hatırlamaya başladım. Leonard çarpışma esnasında ortalarda yoktu.

“Silvester, sen gördün mü?” dedim.

“Hayır” dedi.

Öbür arkadaşlara sordum, hiçbiri görmemişti. İçimi bir kuşku kapladı.

Bir fırsatını bulup esir subaylarla da konuştum. Savaş alanında gören olmamıştı onu.

Kısa bir süre sonra komutanımızı gördük. Dikenli teller arasında bir ileri bir geri dolaşıyordu.

Yüzü gözü yara bere içindeydi. Pijamasının üstüne bir subay ceketi giymişti.

Bizi fark edince tellere yaklaştı. “Merhaba çocuklar! Görüşmeyeli nasılsınız bakalım?” dedi.

Martin yalan söylememiş, diye düşündüm. Kalbim nefretle doldu.

Dikkat ettim, arkadaşlarımın da benden aşağı kalır yanları yoktu. Tellere doğru ilerledik.

Sonra, sanki aramızda bir anlaşma varmış gibi bölük komutanının yüzüne tükürmeye başladık.

“Bize nutuklar çekiyor, düşmandan kaçmaktansa bir kurşunla ölmek daha iyidir diyordun, sen kaçmaktan utanmadın mı!” dedi Silvester.

Rolf, hızını alamadı, “Sen ne korkak, ne alçak adam mışsın! Eğer şu dikenli tel olmasa seni paramparça ederdim!” dedi.

Bölük komutanımız “Bu bir oyun, bir tuzak, anlamıyor musunuz?” demekle yetindi. Sonra da süklüm püklüm yürüyüp gitti.